
Installation Guide

Linux Mint

apr 24, 2024

1	Elekti la ĝustan eldonon	3
2	Kontrolo vian ISO-bildon	7
3	Kreu la praŝargeblan datumportilon.	9
4	Startigi Linukson Minton	13
5	Instalado de Linukso Minto	15
6	Peliloj por aparataro	23
7	Plurmediaj kodekoj	25
8	Lingvosubteno	27
9	Momentfotoj de la sistemo	29
10	EFI	35
11	Praŝargaj opcioj	39
12	Plurŝargado	43
13	Subdiskoj	47
14	Antaŭinstalado de Linukso Minto (OEM-instalado)	49
15	Kie trovi helpon	51

Linukso Minto alvenas forme de ISO-bildo (.iso-dosiero), kiu uzeblas por fari praŝargeblan lumdiskon (DVD) aŭ praŝargeblan USB-bastoneton.

Ĉi tiu manlibro helpas vin elŝuti la ĝustan ISO-bildon, fari vian praŝargeblan datumportilon kaj instalii Linukson Minton sur via komputilo.

Elekti la ĝustan eldonon

Vi povas elŝuti Linukson Minton de la [LinuksoMinto-retejo](#).

Legu ĉi-sube por elekti kiuj eldono kaj arkitekturo estas bonaj por vi.

1.1 Ĉu Cinnamon, MATE aŭ Xfce?

Linukso Minto havas tri malsamajn eldonojn, ĉiu kun malsama labortabla ĉirkaŭaĵo.

Cinnamon	La plej moderna, noviga kaj kompleta labortablo
MATE	A more traditional, and faster desktop
Xfce	The most lightweight desktop

La plej ŝatata versio de Linukso Minto estas la Cinnamon-eldono. Cinnamon estas ĉefe programita por kaj per Linukso Minto. Ĝi estas glata, bela kaj plena je novaj funkcioj.

Linux Mint is also involved in the development of MATE, a classic desktop environment which is the continuation of GNOME 2, Linux Mint's default desktop between 2006 and 2011. Although it misses a few features and its development is slower than Cinnamon's, MATE uses less resources and can run faster on older computers.

Xfce estas malpeza labortabla ĉirkaŭaĵo. Ĝi ne subtenas tiom da funkcioj kiom Cinnamon aŭ MATE, sed ĝi estas ege stabila kaj tre malpeza pri rimeda uzado.

Kompreneble, ĉiuj tri labortabloj estas bonegaj kaj Linukso Minto ege fieras pri ĉiu eldono. Kvankam estas pli da funkcioj kaj pli bona subteno en iuj eldonoj ol en aliaj, kaj iuj rulas pli rapide kaj uzas malpli da rimedoj ol aliaj, ĉiuj estas bonegaj alternativoj kaj elekto de la bona eldono por vi estas grandparte afero de gusto.

Krom siaj funkcioj kaj rendimento, Cinnamon, MATE kaj Xfce reprezentas ankaŭ tri malsamajn labortablajn ĉirkaŭaĵojn, kun malsamaj menuoj, malsamaj paneloj kaj agordaj iloj. La bona eldono por vi estas tiu, en kiu vi sentas vin hejme.

Se vi necertas kiun labortablon elekti, komencu per la Cinnamon-eldono. Provu ĉiujn post kelka tempo, se vi havos la tempon. Ĉiuj tri havas sian propran uzantaron ene de la LinuksoMinto-komunumo kaj ĉiuj estas tre ŝatataj.

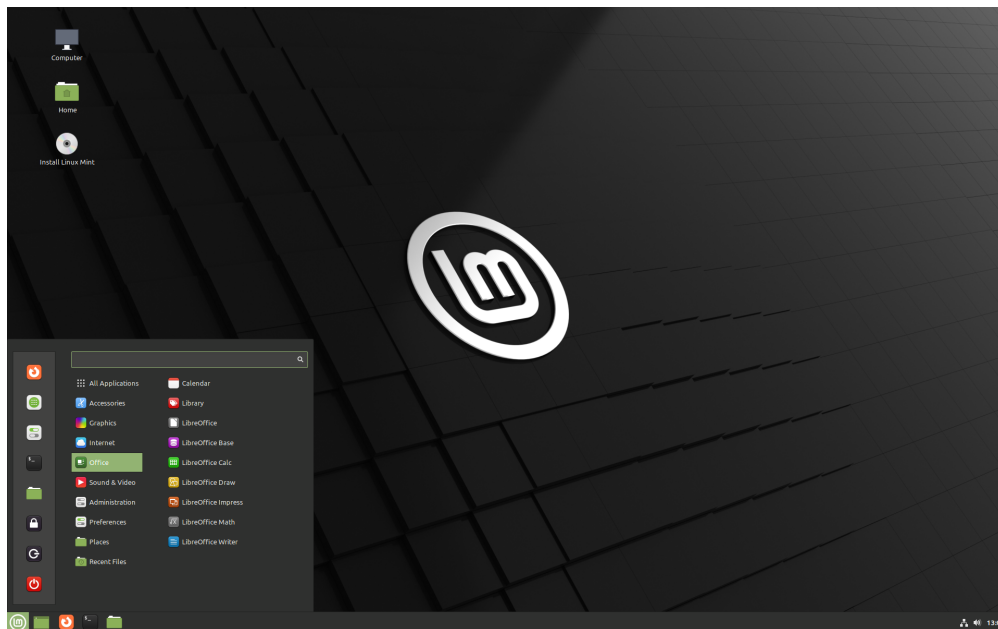

Fig. 1: Cinnamon

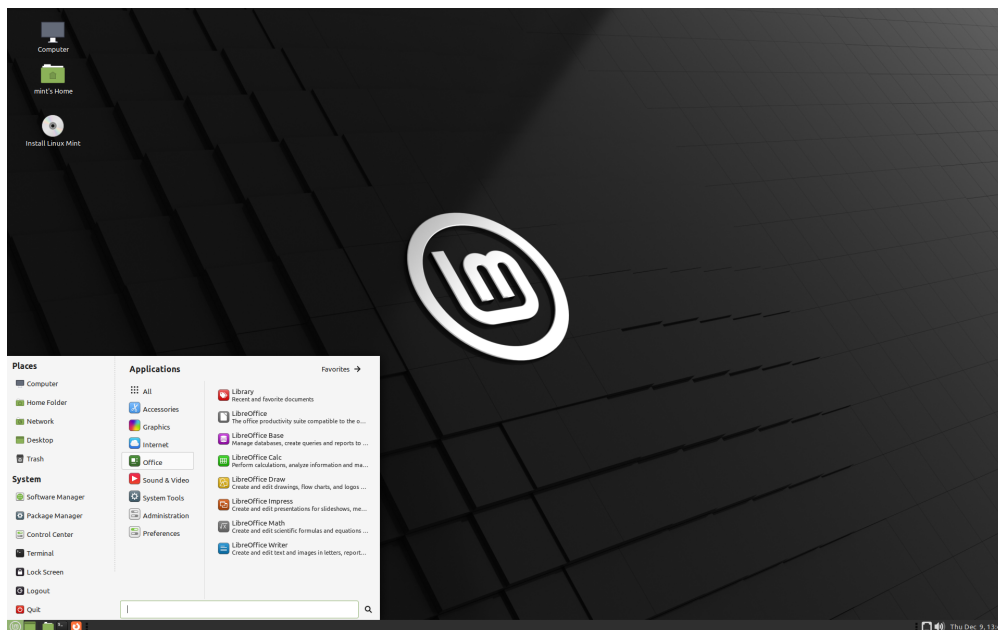

Fig. 2: MATE

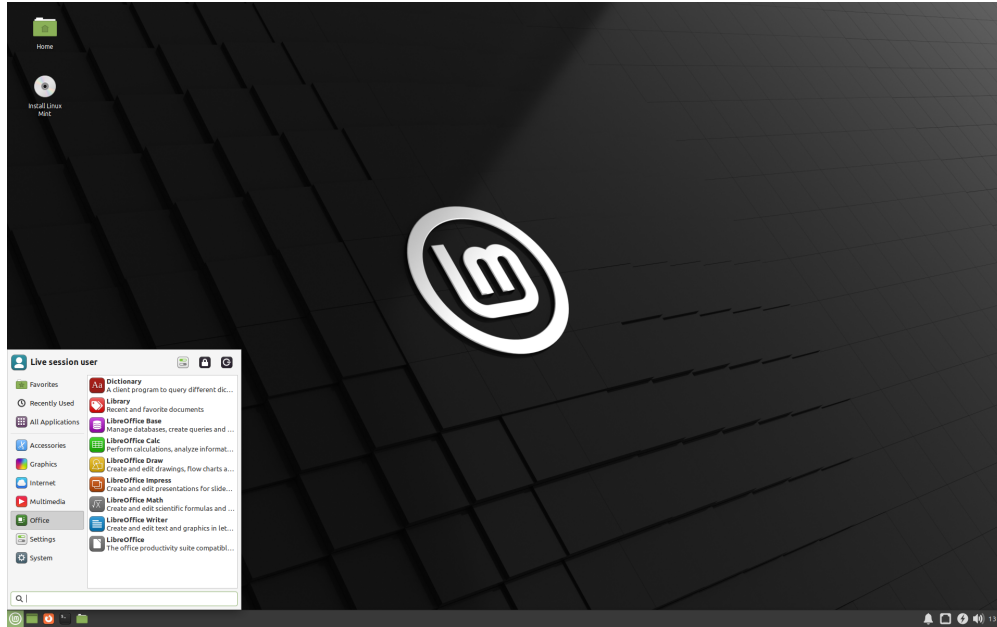

Fig. 3: Xfce

1.2 Ĉu 32-bita aŭ 64-bita?

From version 20 onward, only 64-bit is available.

The 32-bit ISO images on prior versions are provided for compatibility with older computers. 32-bit processors are extremely rare nowadays and most computers are able to run in 64-bit. If your computer was manufactured after 2007, you probably have a 64-bit processor.

Se vi havas malnovan komputilon kaj necertas ĉu ĝi povas ruli 64-bite, legu (angle) [X86 Kronologio](#).

Tip: Vi povas provi startigi Linukson Minton en via komputilo. Se ĝi ne kongruos, nenio malbona okazos. Vi nur ekhavos eraran mesaĝon.

Note: If you cannot boot or install Linux Mint because your hardware is too recent and is not properly detected see the [Edge ISO Images](#) chapter in the Linux Mint User Guide for an alternative ISO.

Kontrolu vian ISO-bildon

Gravas kontroli la integrecon kaj aŭtenton de via ISO-bildo.

La integreca kontrolo konfirmas, ke via ISO-bildo estis bone elŝutita kaj ke via loka dosiero estas ekzakta kopio de la dosiero, kiu ĉeestas sur la elŝutaj serviloj. Eraro dum elŝuto povus rezultigi difektitan dosieron kaj kaŭzi iujn ajn problemojn dum instalado.

La aŭtentokontrolo konfirmas, ke la elŝutita ISO-bildo estis subskribita fare de Linukso Minto, kaj do ke ĝi ne estas ŝanĝita aŭ malbonintenca kopio, farita de alia.

2.1 Elŝutu la SHA256-kontrolsumojn, liveritajn de Linukso Minto

Ĉiuj [elŝutaj spegulserviloj](#) enhavas la ISO-bildojn, `sha256sum.txt`-dosieron kaj `sha256sum.txt.gpg`-dosieron. Vi devus kapabli trovi ĉi tiujn dosierojn en la sama loko, el kiu vi elŝutis la ISO-bildon.

Se vi ne povas trovi ĉi tiujn dosierojn, tiam traserĉu la [Heanet-spegulservilo](#) kaj alklaku la version de la LinuksoMinto eldono, kiun vi elŝutis.

Elŝutu kaj `sha256sum.txt` kaj `sha256sum.txt.gpg`.

Do not copy their content, use “right-click->Save Link As...” to download the files themselves and do not modify them in any way.

2.2 Integreca kontrolo

Por kontroli la integrecon de via loka ISO-dosiero, generu ĝian SHA256-kontrolsumon kaj komparu ĝin kun la sumo, kiu ĉeestas en `sha256sum.txt`.

```
sha256sum -b yourfile.iso
```

Hint: If you are using Windows follow the tutorial [How to verify the ISO image on Windows](#).

Se la sumoj kongruas, via ISO-bildo estis sukcese elŝutita. Se ne, tiam elŝutu ĝin denove.

2.3 Aŭtentokontrolo

Por kontroli la aŭtenton de `sha256sum.txt` kontrolu la subskribon de `sha256sum.txt.gpg` sekvante la subajn paŝojn.

2.3.1 Importu la subskriban ŝlosilon de Linukso Minto:

```
gpg --keyserver hkp://keyserver.ubuntu.com:80 --recv-key "27DE B156 44C6 B3CF 3BD7 D291 300F 846B A25B AE09"
```

Note: Se `gpg` plendas pri la ŝlosila identigilo, provu la jenajn komandojn anstataŭ:

```
gpg --keyserver hkp://keyserver.ubuntu.com:80 --recv-key A25BAE09
gpg --list-key --with-fingerprint A25BAE09
```

Check the output of the last command, to make sure the fingerprint is `27DE B156 44C6 B3CF 3BD7 D291 300F 846B A25B AE09` (with or without spaces).

2.3.2 Kontroli la aŭtenton de ‘`sha256sum.txt`’:

```
gpg --verify sha256sum.txt.gpg sha256sum.txt
```

La eligo de la lasta komando devus diri al vi, ke la dosiera subskribo estas bona kaj ke ĝi estis subskribita per la `A25BAE09`-ŝlosilo.

Note: Eble GPG avertas vin, ke la LinuksoMinta subskribo ne estas fidata fare de via komputilo. Ĉi tio estas atendata kaj tute normala.

Kreu la praŝargeblan datumportilon.

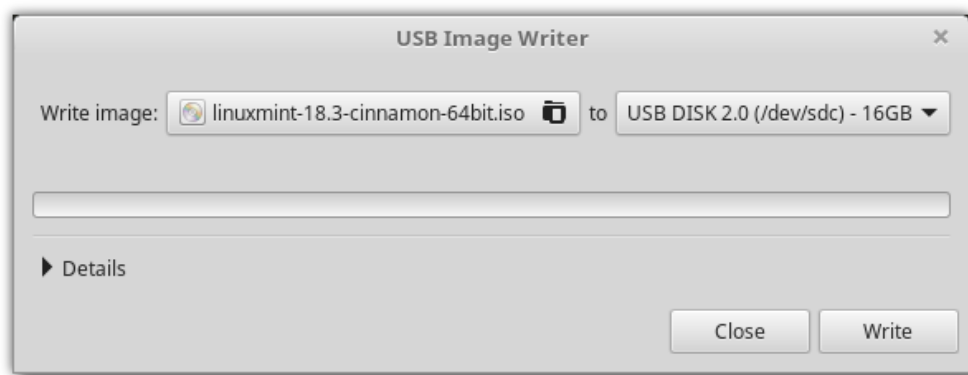
La plej facila maniero instali Linukson Minton estas per USB-bastoneto.

Se vi ne povas praŝargi de USB, vi povas uzi malplenan lumdiskon (DVD).

3.1 Kiel fari praŝargeblan USB-bastoneton

3.1.1 En Linukso Minto

Dekstre alklaku la ISO-dosieron kaj elektu *Fari praŝargeblan USB-bastoneton*, aŭ startigu *Menuo* → *Utilaĵoj* → *USB-bildo-skribilo*.

Elektu vian USB-aparaton kaj alklaku *Skribi*.

3.1.2 En Vindozo, Mac OS aŭ aliaj Linuksaj distribuaĵoj

Download [Etcher](#), install it and run it.

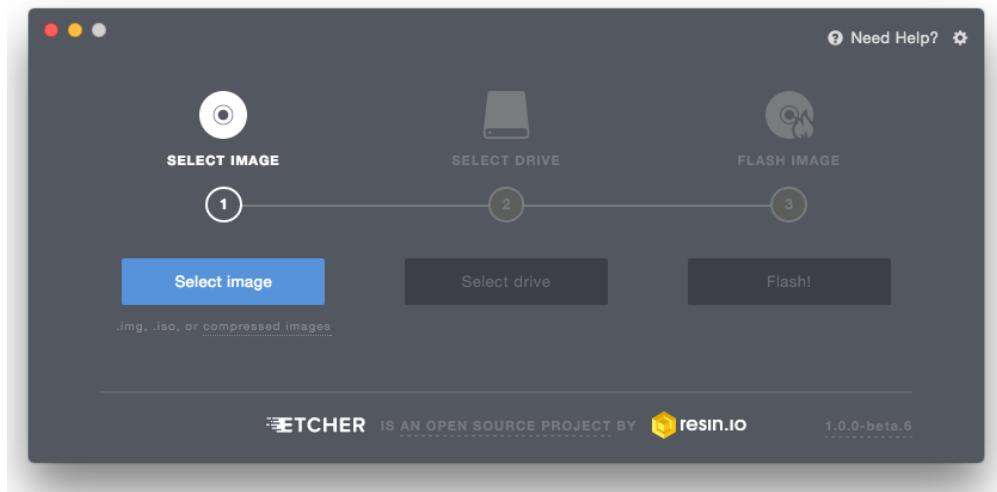

Fig. 1: Uzante Etcher

Alklaku *Select image* kaj elektu vian ISO-dosieron.

Alklaku *Select drive* kaj elektu la ingon de via USB-bastoneto.

Alklaku *Flash!*.

3.2 Kiel fari praŝargeblan lumdiskon

Lumdiskoj estas malrapidaj kaj skribado lumdiskon emas al eraroj.

Note: Por eviti malfacilaĵojn, skribu kun kiel eble plej malalta rapido.

Averto: Skribu la enhavon de la ISO-dosiero sur la lumdiskon, ne la ISO-dosieron mem. Kiam finite, via lumdisko enhavu dosierujojn kiel boot kaj casper, ĝi ne estu malplena lumdisko enhavanta .iso-dosieron.

3.2.1 En Linukso

Instalu kaj uzu `xfburn`.

3.2.2 En Vindozo

Dekstre alklaku la ISO-dosieron kaj elektu *Disk-bildo-skribilo*.

Por certiĝi, ke la ISO-dosiero estis skribita sen eraroj, elektu *Kontroli diskon post skribado*.

3.2.3 En Mac OS

Dekstre alklaku la ISO-dosieron kaj elektu *Skribi diskbildon al disko*.

Startigi Linukson Minton

Kun Linukso Minto sur USB-bastoneto (aŭ lumdisko) startigu la komputilon de ĝi.

1. Enmetu la USB-bastoneton (aŭ lumdiskon) en la komputilon.
2. Restartigu la komputilon.
3. Antaŭ ol la komputilo praŝargas la nunan operaciumon (Vindozo, Mac, Linukso) vi vidu la BIOS -ŝargan ekranon. Rigardu la ekranon aŭ la komputilan dokumentadon por ekscii, kiun klavon vi premu, kaj igu la komputilon starti de USB (aŭ lumdisko).

Note: Plej multaj BIOS havas specialan klavon vi premu por elekti la praŝargan aparaton kaj ĉiuj havas specialan klavon por eniri la BIOS-agordan ekranon (de kiu vi povas difini la praŝargan ordon). Depende de la BIOS ĉi tiuj specialaj klavaj povas esti Escape, F1, F2, F8, F10, F11, F12, aŭ Delete. Tiu informo kutime mallonge aperas surekrane dum la praŝarga procezo.

Hint: Sur Mac-komputiloj tenu la fingron prematan sur la Alt aŭ Option -klavo aŭdinte la praŝargan sonon.

4. La Linukso-Minto-ISO praŝargeblas laŭ EFI- aŭ BIOS-reĝimo. Laŭ EFI-reĝimo ĝi montras grub-menuon. Laŭ BIOS-reĝimo ĝi montras isolinuks-menuon.
5. Premu Enter sur unu el ĉi tiuj menuoj por startigi Linukson Minton de la USB-bastoneto (aŭ lumdisko).

Fig. 1: La isolinuks-menuo laŭ BIOS-reĝimo

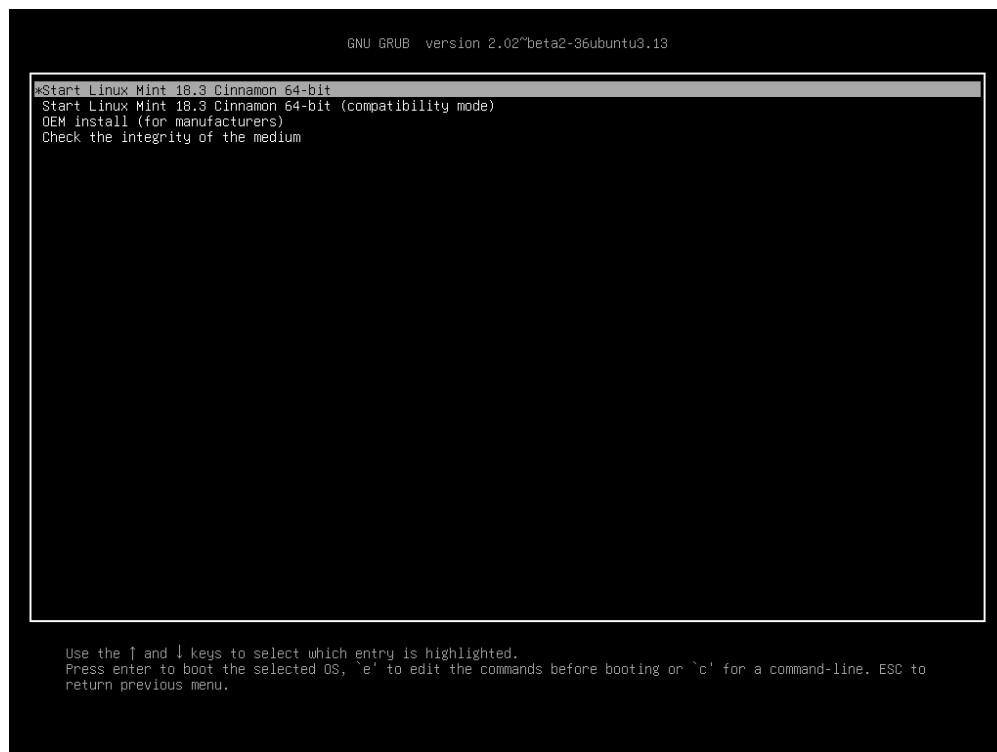

Fig. 2: La grub-menuo laŭ EFI-reĝimo

Instalado de Linukso Minto

5.1 La prova seanco

Kiam vi praŝargas la komputilon de la USB-bastoneto (aŭ lumdisko), Linukso Minto startigas **provan seanon**. Ĝi aŭtomate ensalutas vin kiel uzanto nomata **mint** kaj montras al vi labortablon kun la instalilo sur ĝi:

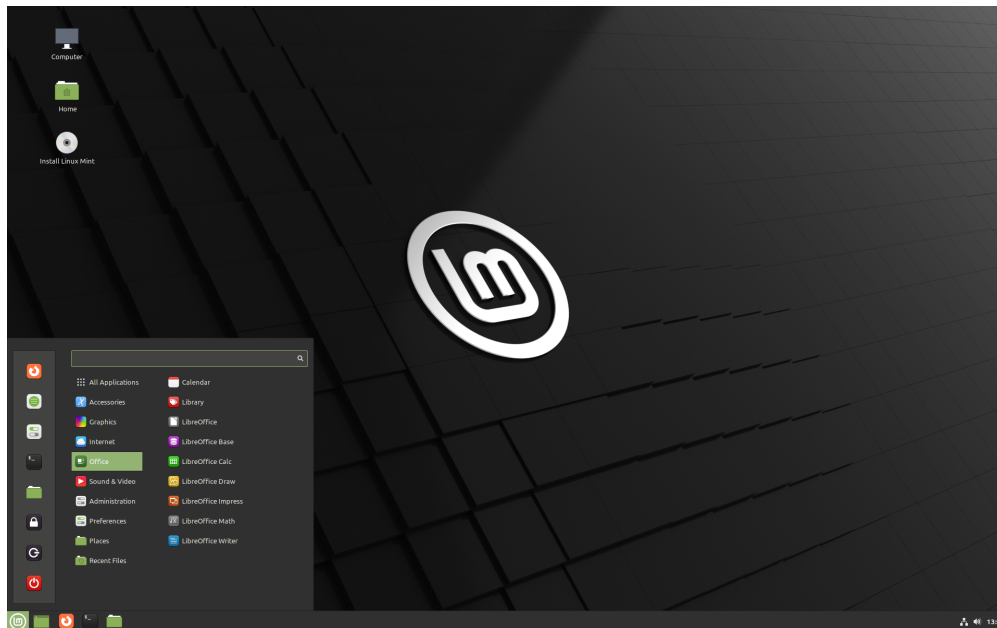

Fig. 1: La Linuksa Minta prova seanco

La **prova seanco** similas al normala seanco (t.e. al Linukso Minto, kiam ĝi estos daŭre instalita sur la komputilo), sed kun jenaj esceptoj:

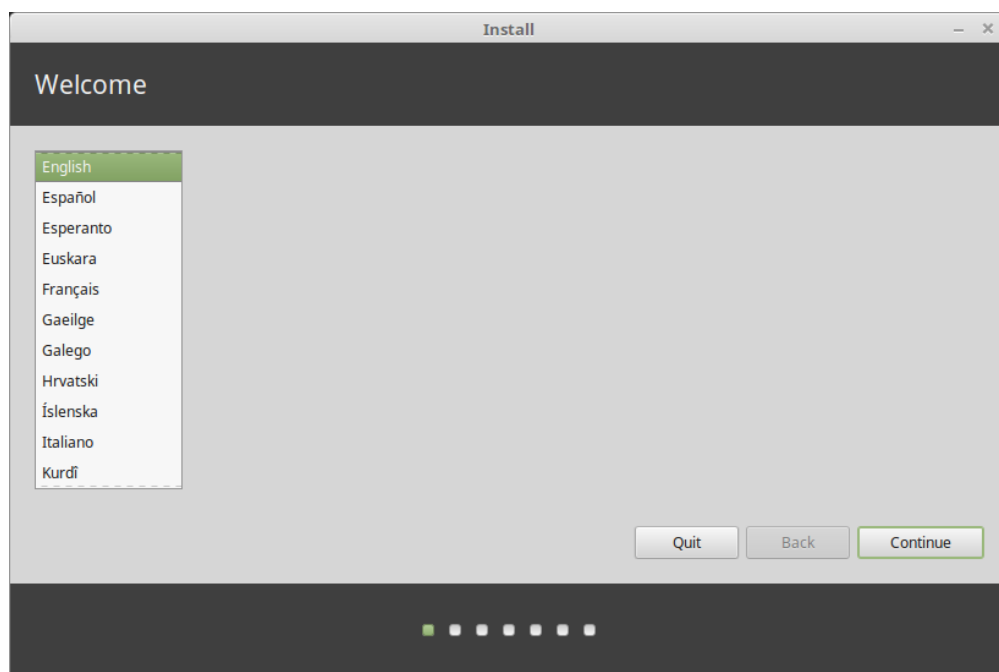
- La prova seanco estas pli malrapida (ĝi estas ŝargata de USB-bastoneto aŭ lumdisko kontraŭe al solidstata aŭ fiksita diskaj).
- Ŝanĝoj, kiujn vi faras dum prova seanco, ne estas daŭraj. Ili ne estas skribitaj al la USB-bastoneto (aŭ lumdisko) kaj ne efikas sur la sistemo, instalota per la instalilo.
- Kelkaj aplikaĵoj funkcias malsame (aŭ tute ne) en la prova seanco (Timeshift, Flatpak, Ĝisdatiga mastrumilo, Bonvena ekrano ktp.).

Hint: La uzantonomo por la prova seanco estas `mint`. Kiam pasvorto estas demandata, tiam premu `Enter`.

5.2 Instalado de Linukso Minto sur la komputilo

Por daŭra instalado de Linukso Minto sur via komputilo:

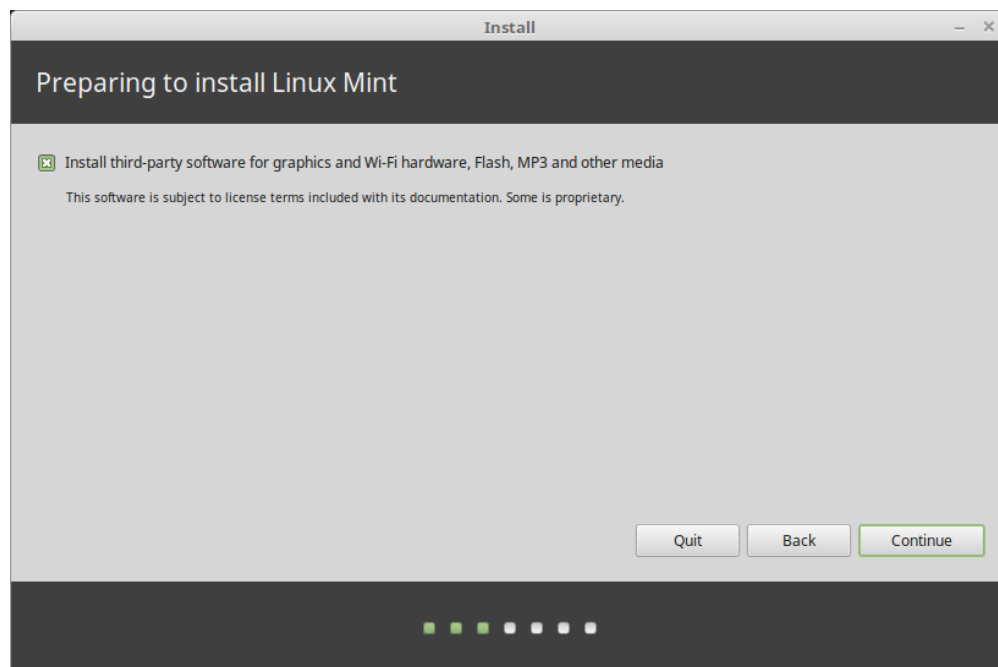
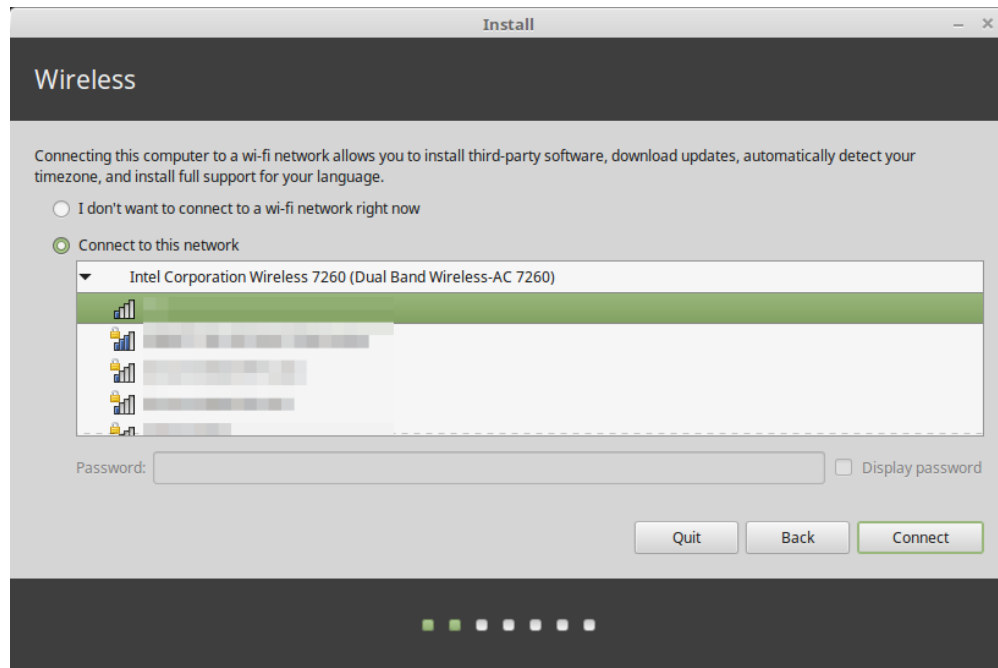
1. Duoble alklaku *Instali Linukson Minton*.
2. Elektu vian lingvon.

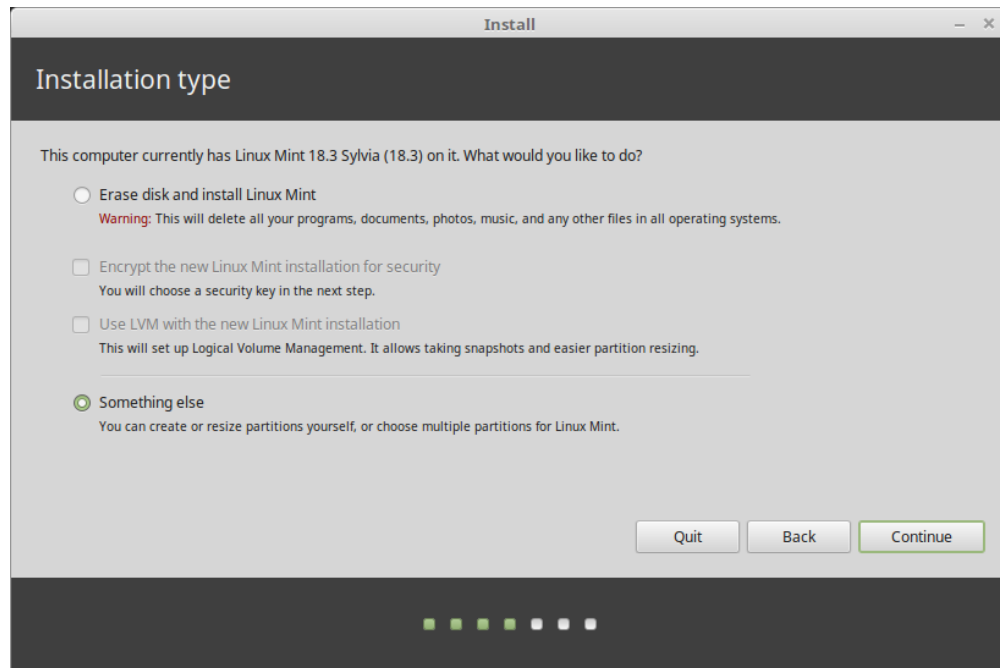

3. Konekti al la interreto.
4. Se vi estas konektita al la interreto, frapu la markobutonon por instali la plurmediajn kodekojn.
5. Elektu instaladan tipon.

Se Linukso Minto estas nura operaciumo, kiun vi intencas ruli sur ĉi tiu komputilo, kaj se ĉiuj datumoj sur la fiksita diskilo povas perdiĝi, do elektu *Forviŝi diskon kaj instali Linukson Minton*.

Averto: Ĉifri la novan Linuksan Mintan instalaĵon por sekurigi koncernas ĉifradon de la plena disko. Ĉi-momente dum instalado via klavararango ankoraŭ ne estis elektita, do ĝia agordo estas `en_US`. Se vi decidus uzi ĉi tiun opcion,

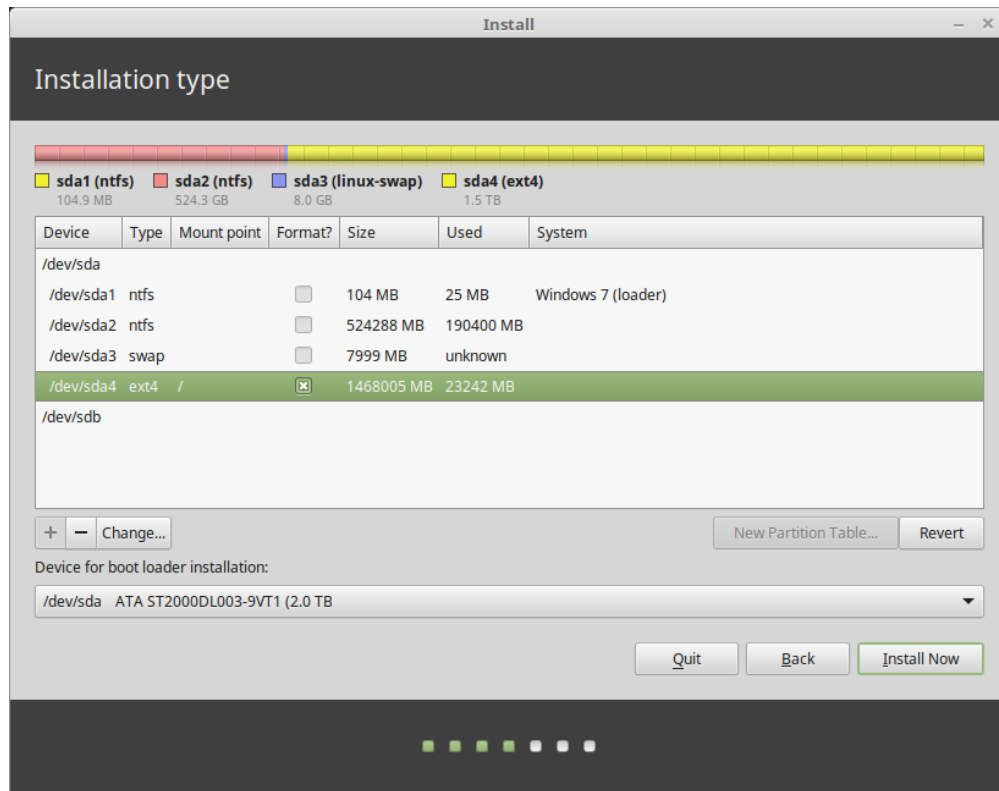

atentu tiun fakton enigante iun ajn pasvorton. Notu, ke estas problemoj pri ĉi tiu opcio kaj kelkaj NVIDIA-peliloj. Se vi estas novo pri Linukso anstataŭ uzu ĉifradon de la hejma dosierujo (vi povos elekti ĝin poste dum instalado).

Se alia operaciumo ĉeestas sur la komputilo, la instalilo montros al vi opcion instali Linukson Minton apud ĝi. Se vi elektas ĉi tiun opcion, la instalilo aŭtomate adaptos la grandon de la ekzistanta operaciumo, kreos spacon kaj instalos Linukson Minton apud ĝi. Iu praŝarga menuo estos agordata por elekti el la du operaciumoj ĉiufoje, kiam vi startigas la komputilon.

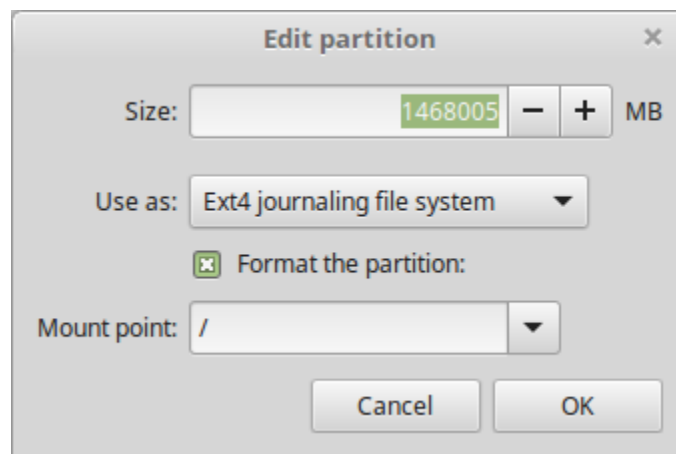
Note: Se vi deziras administri la subdiskojn aŭ precizigi, kiujn subdiskojn uzi, elektu *Io alia*.

Linukso Minto postulas unu subdiskon surmetotan sur la radika dosierujo /.

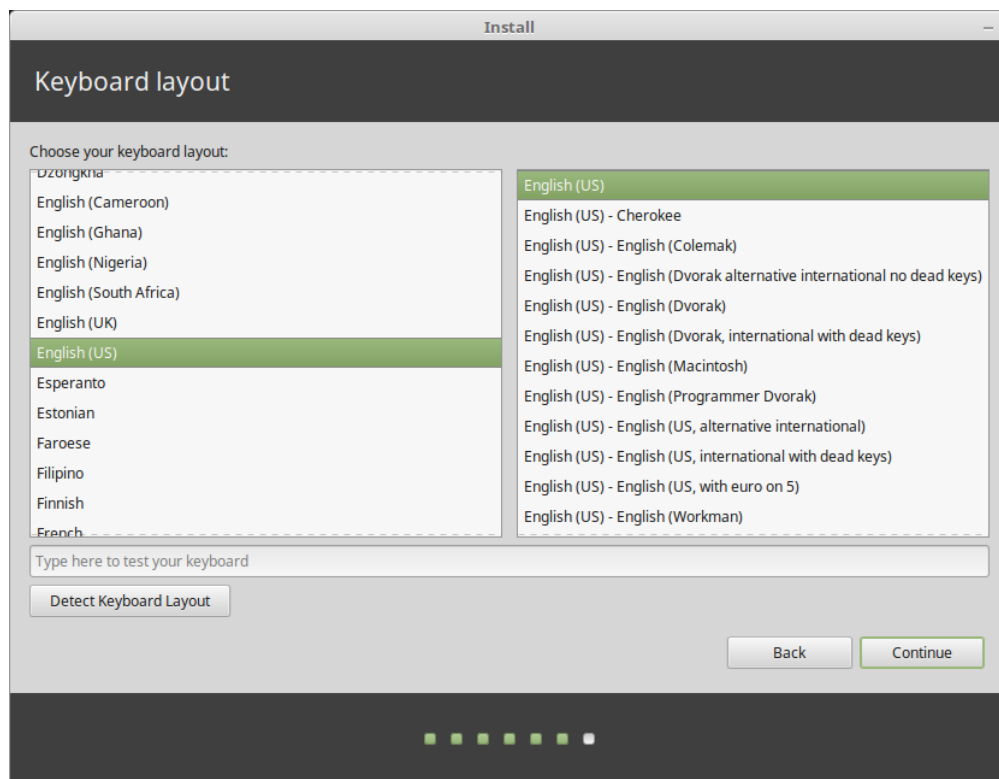
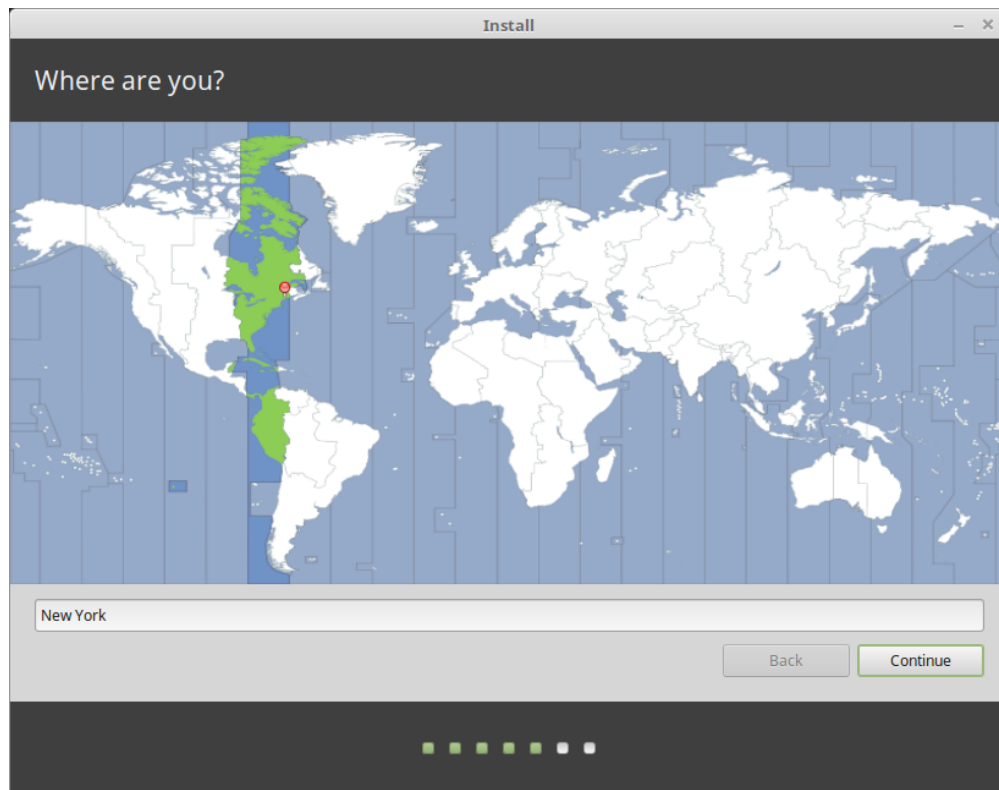
Operaciumo Linukso Minto (krom pliaj programaroj aŭ personaj datumoj) prenas proksimume 15 GB, do donu al ĉi tiu subdisko taŭgan grandon (100 GB aŭ pli).

ext4 estas rekomendata. Ĝi estas la plej ŝatata Linuksa dosiersistemo.

Ankaŭ kreu swap-subdiskon. Ĉi tiu subdisko estas uzata por pasivumigo kaj kiel sekureca bufro ĉe eventuala manko de ĉefmemoro de la komputilo. Donu al ĉi tiu subdisko grandon similan al la kiomo da ĉefmemoro de la komputilo.

6. Elektu vian horzonon
7. Elektu vian klavararanĝon

8. Enigu viajn uzantajn detalojn

Via nomo povas esti via vera nomo, sed tio ne devas. Ĝi estas uzata nur loke, en la ekrankurteno kaj sur la ensaluta ekrano.

Via uzantonomo estas la nomo, per kiu vi ensalutas, kaj via nomo de gastiga komputilo estas la nomo de la komputilo en la reto.

Por eviti cimojn uzu nur minusklajn signojn, sed ne interpunkciajn signojn aŭ supersignojn.

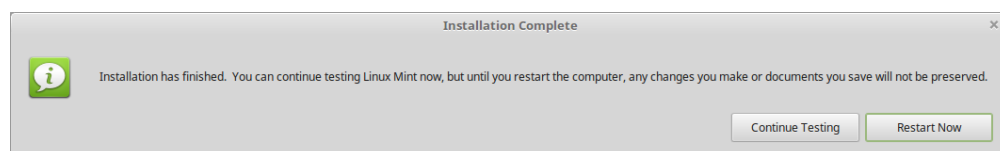
Por protekti viajn personajn datumojn kontraŭ lokaj atakoj (homoj ĉirkaŭ vi, aŭ ĉe eventuala ŝtelo de la komputilo), frapu *Ĉifri la hejmo-dosierujon*.

Elektu fortan pasvorton.

9. Ĝuu la lumbildan prezentadon, dum Linukso Minto estas instalata sur la komputilo.

Kiam la instalado estos preta, alklaku *Nun restarti*.

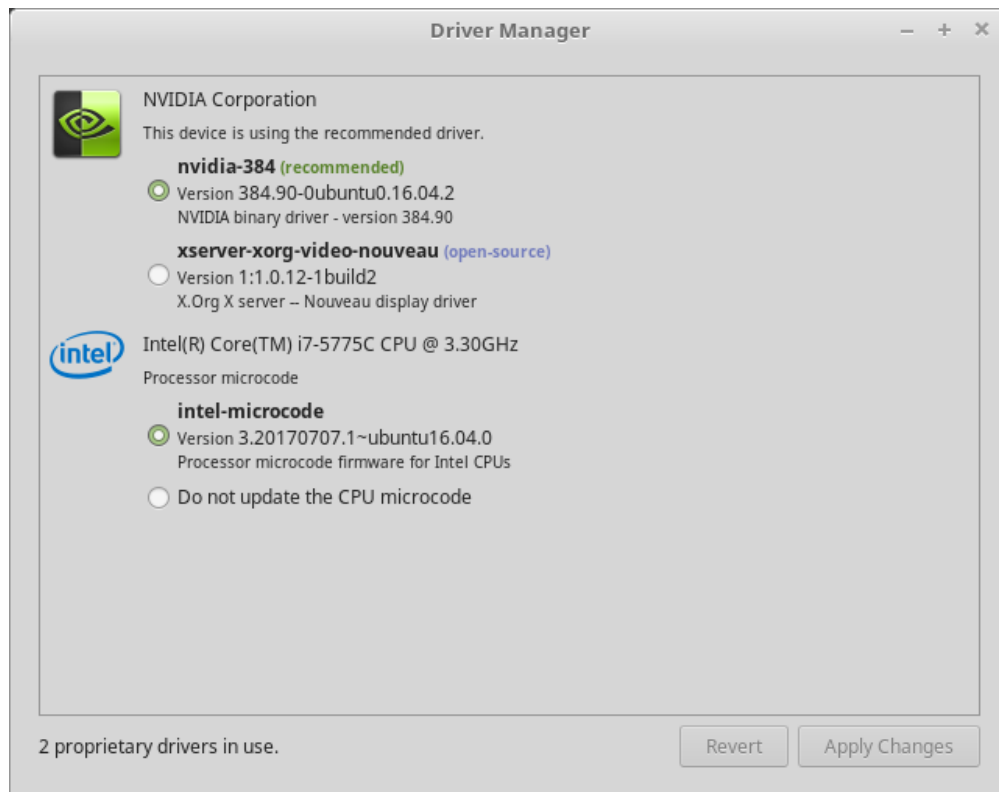
La komputilo tiam komencos elŝalton kaj petos vin forpreni la USB-bastoneton (aŭ lumdiskon). Ĉe praŝargo la komputilo devus montri al vi praŝargan menuon aŭ startigi la ĵus instalitan operaciumon Linukson Minton.

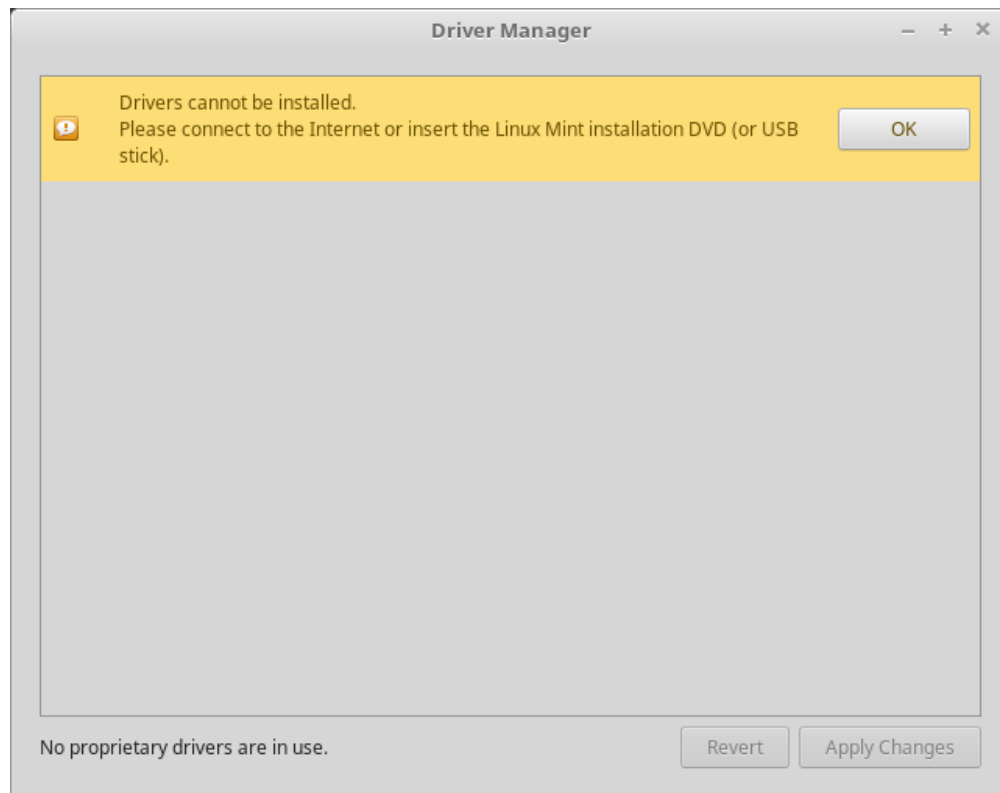
Peliloj por aparataro

Plej grava farendajo post instalado de Linukso Minto estas esplori, ĉu (alternativaj) peliloj por la aparataro haveblas.

1. Lanĉu *Menuo* → *Administrado* → *Pelila mastrumilo*.

Hint: If you are offline, the Driver Manager will inform you that it cannot connect to the Internet.

Enmetu vian praŝargeblan Linukso-Minto-USB-bastoneton (aŭ lumdisko) en vian komputilon, atendu, ĝis kiam ĝi estos surmetita, kaj alklaku *Preta*.

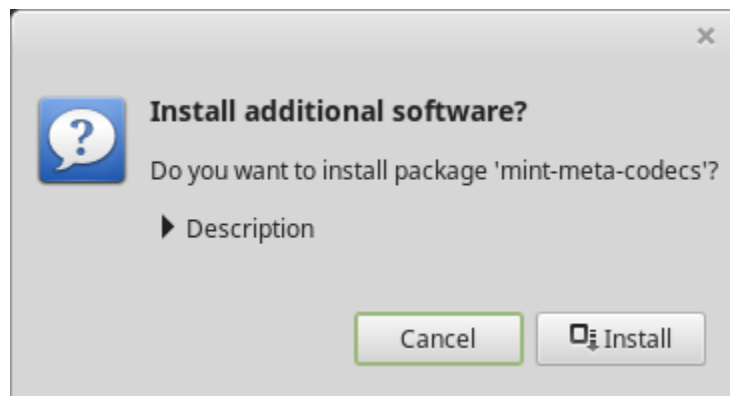
2. Frapu la koncernajn markobutonojn por elekti la haveblajn pelilojn kaj alklaku *Apliki ŝanĝojn*.
3. Restartigu la komputilon.

Plurmediaj kodekoj

Iu plurmedia enhavo postulas pliajn instalotajn kodekojn.

Note: Se vi estis konektita instalante Linukson Minton kaj frapis la opcion pri instalado de ĉi tiuj kodekoj, tiam ili estas jam instalitaj.

1. Lanĉu : *Menuo* → *Sono kaj video* → *Instali plurmediajn kodekojn*.

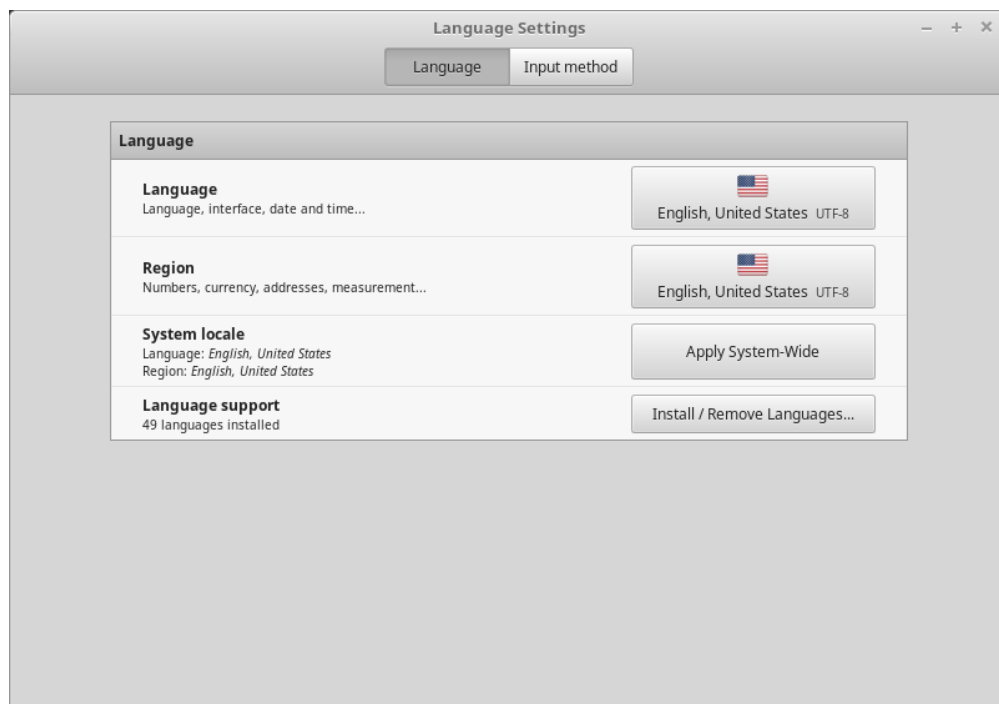

2. Alklaku *Instali*.
3. Enigu vian pasvorton kaj atendas instaladon de la kodekoj sur via komputilo.

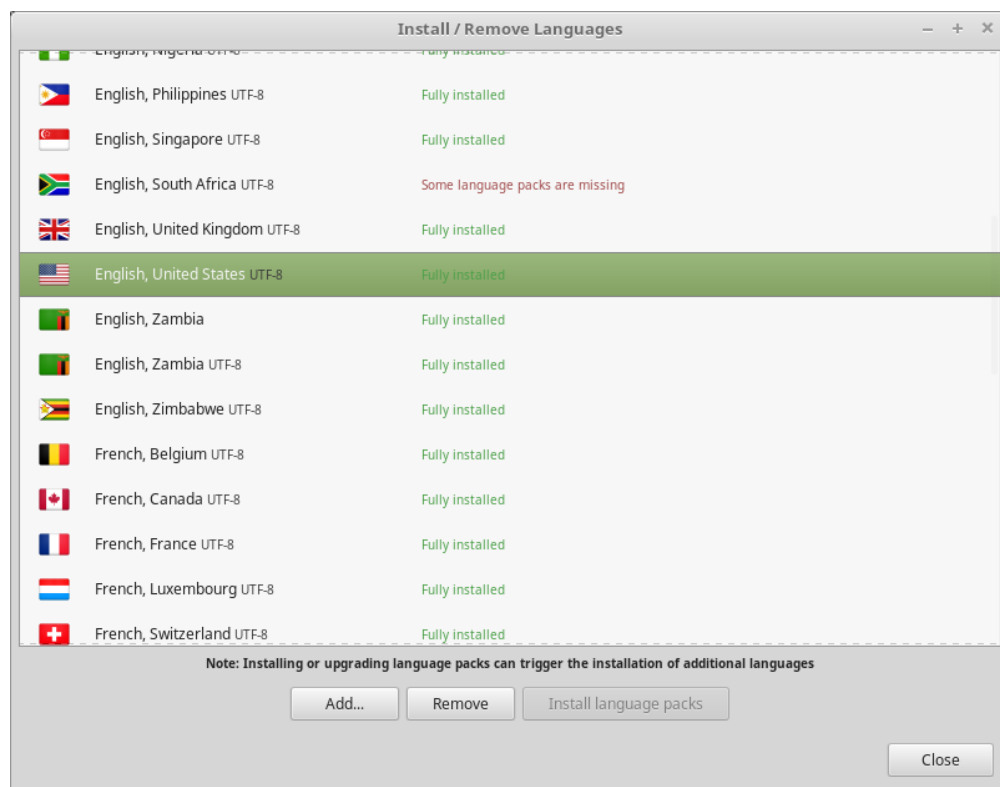
Lingvosubteno

Language support includes translations but also packages related to spell-checking, synonyms, hyphenation and dictionaries which enhance your experience in software applications such as LibreOffice.

1. Lanĉu *Menuo* → *Agordoj* → *Lingvoj*.

2. Alklaku *Instali / forigi lingvojn*.
3. Se apud via lokaĵaro vi vidas tekston, kiu diras **Kelkaj lingvaj pakaĵoj mankas**, elektu vian lokaĵaron kaj alklaku *Instali lingvajn pakaĵojn*.

Momentfotoj de la sistemo

Antaŭ ol ekuzi la operaciumon, agordu momentfotojn de la sistemo. Tiam ĉe fuŝaĵo, vi povos restaŭri la sistemon per pli frua sekurkopio.

1. Lanĉu *Menuo* → *Administrado* → *Timeshift*.
2. Elektu RSYNC kaj alklaku *Sekva*.
3. Elektu la aparaton, sur kiu vi deziras konservi momentfotojn de la sistemo, kaj alklaku *Sekva*.

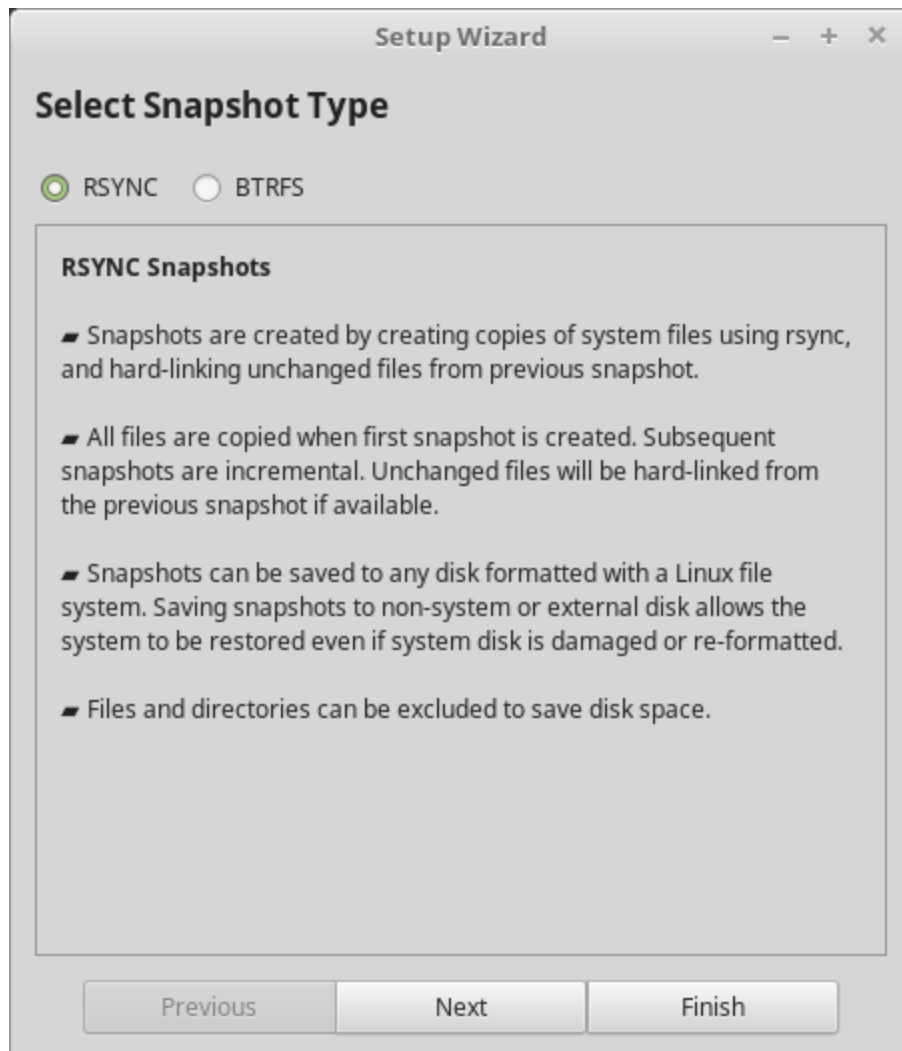
Note: La elektita aparato ne strukturiĝos kaj ne datumoj perdiĝos. Momentfotoj de la sistemo estas konservataj en kreota dosierujo `timeshift` en la radika dosierujo de la elektita aparato.

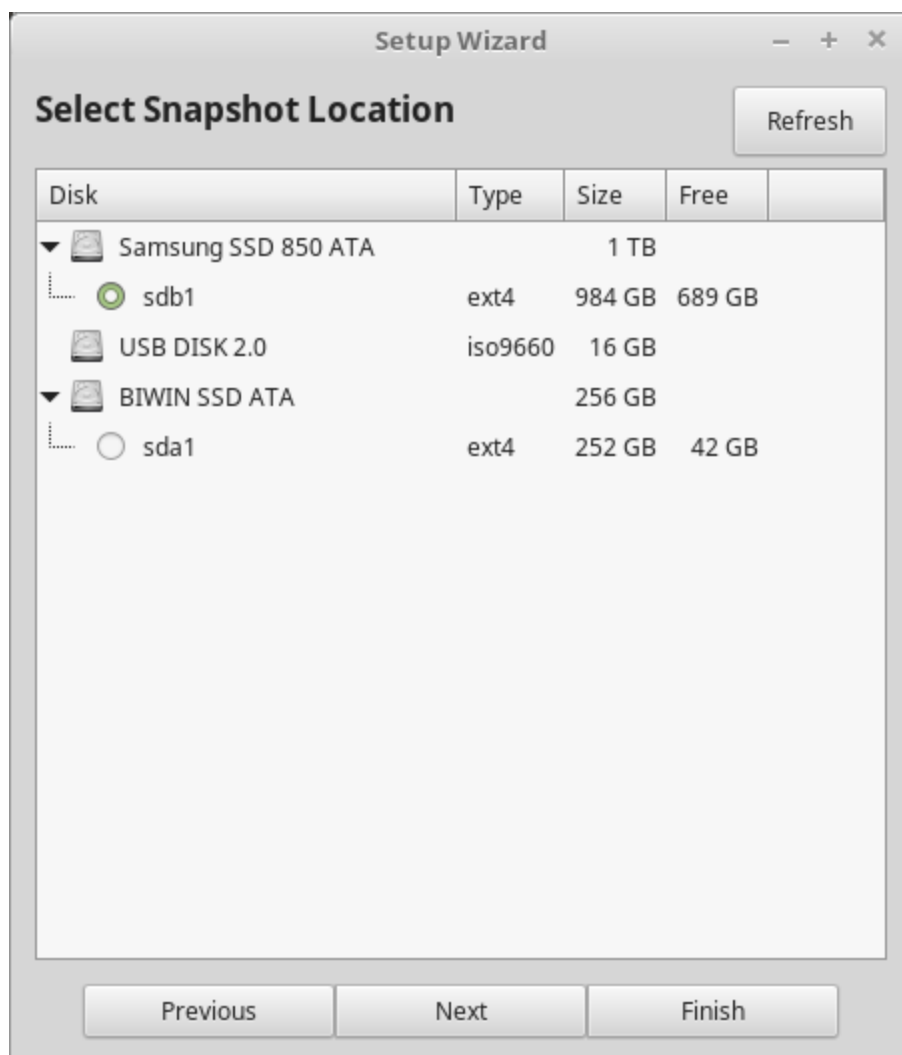
4. Elektu kiam momentfotoj estos konservataj.

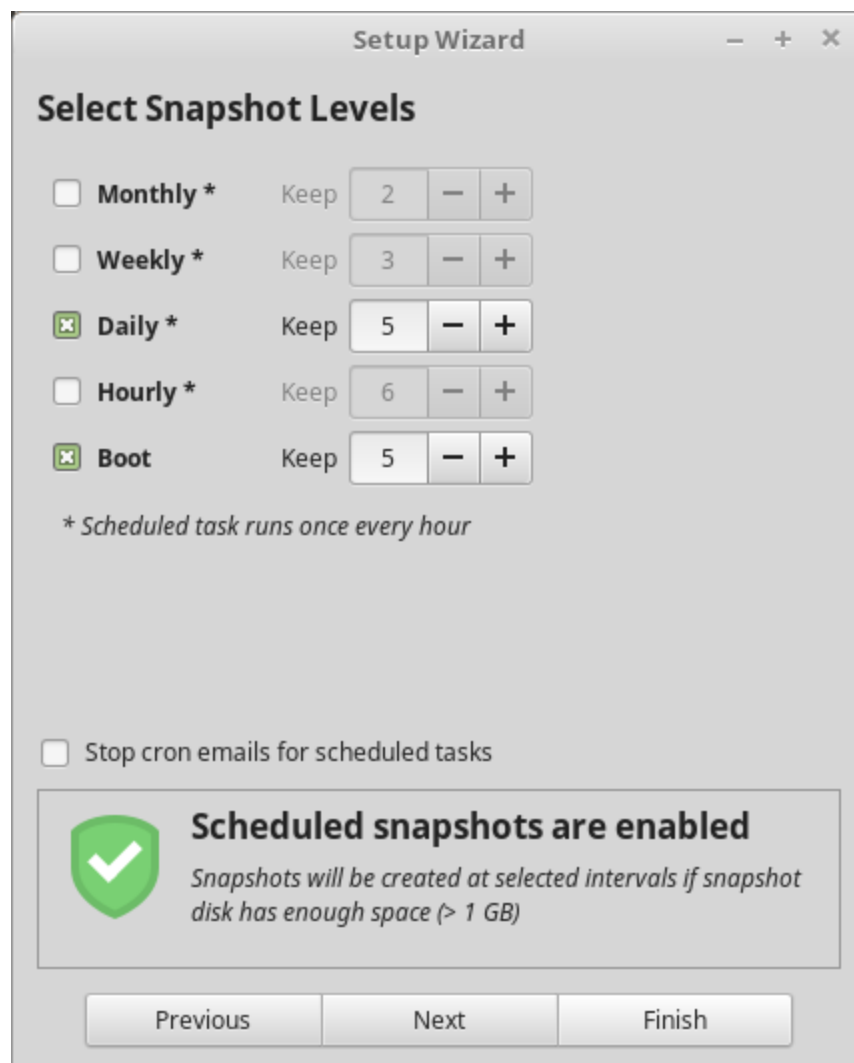
Note: Momentfotoj de la sistemo estas alkrementaj, do kvankam la unua momentfoto postulas gravan kiomon da spaco, novaj momentfotoj nur postulos plian spacon por dosieroj, kiuj ŝanĝiĝis.

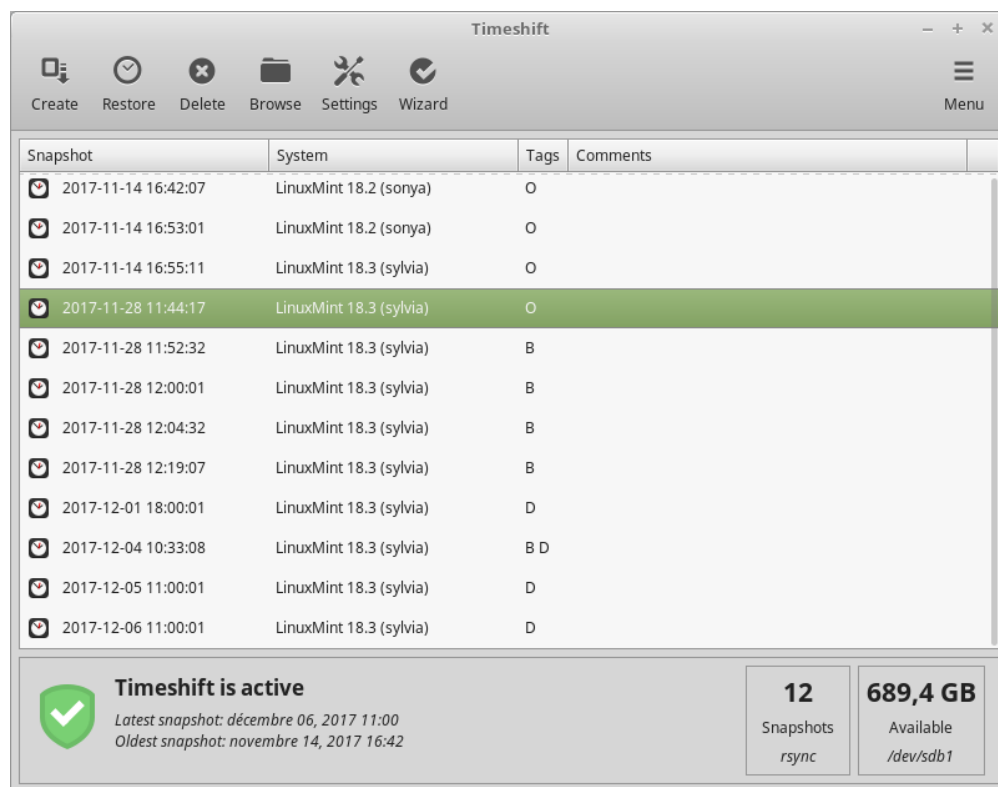
Note: Praŝargaj momentfotoj estas realigitaj fone kaj ne influas la praŝargan rapidon.

5. Alklaku *Fini*.

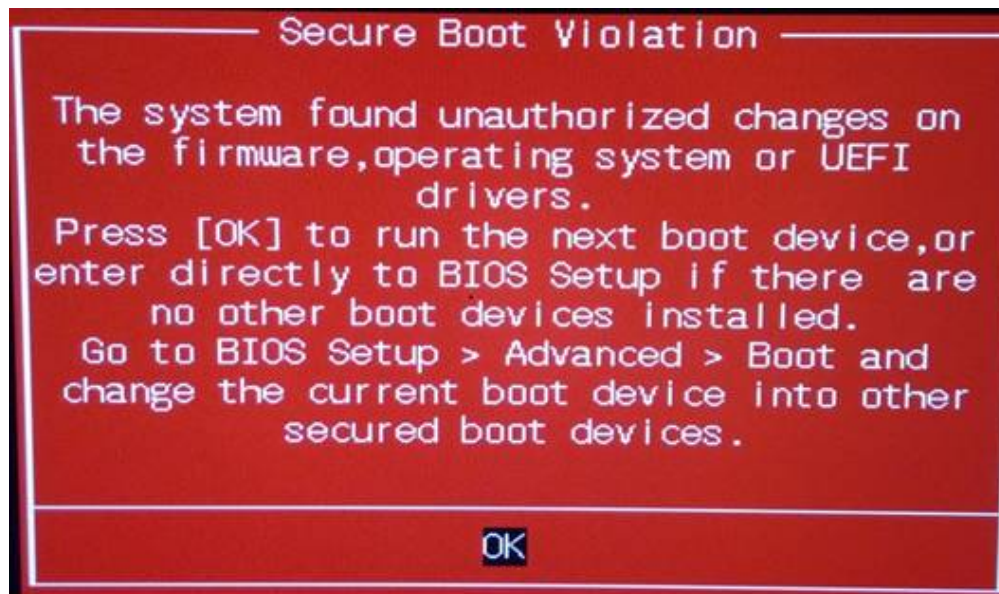

10.1 SecureBoot

Se post instalado de Linukso Minto laŭ EFI-reĝimo, vi ne povas praŝargi pro Secure Boot Violation, tiam provu unu el jenaj solvoj:

- **Restartigu la instaladon:**
 - Konektu al interreto antaŭ instalado
 - Ne elektu Install third-party software for graphics and Wi-Fi hardware, Flash, MP3 and other media (instalado de peliloj kaj plurmedia subteno).
- Malebligu SecureBoot en la BIOS-agordoj de la komputilo.

Note: Ekzemploj de malebligo de ‘SecureBoot’ sur diversaj komputiloj legeblas en la anglalingva artikolo [Managing EFI Boot Loaders for Linux: Dealing with Secure Boot](#).

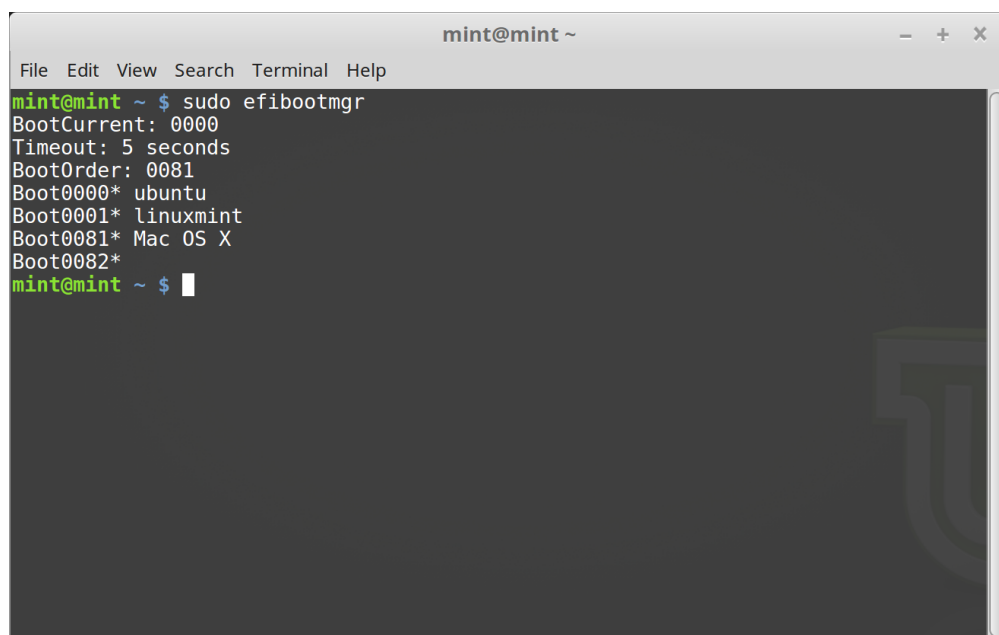
10.2 EFI-praŝarga ordo

Se post instalado de Linukso Minto laŭ EFI-reĝimo, la komputilo preterpasas la praŝargan menuon kaj tuj startigas Vindozon (aŭ alian operaciumon), vi verŝajne havas problemon pri la praŝarga ordo.

Por ŝanĝi la praŝargan ordon:

1. Startigu Linukson Minton laŭ prova-seanco-reĝimo (per via USB-bastoneto aŭ lumdisko).
2. Malfermu terminalfenestron.
3. Type `sudo efibootmgr` and press Enter.

Ĉi tiu komando listigas la haveblajn praŝargajn opciojn kaj la praŝargan ordon.


```
mint@mint ~  
File Edit View Search Terminal Help  
mint@mint ~ $ sudo efibootmgr  
BootCurrent: 0000  
Timeout: 5 seconds  
BootOrder: 0081  
Boot0000* ubuntu  
Boot0001* linuxmint  
Boot0081* Mac OS X  
Boot0082*  
mint@mint ~ $
```

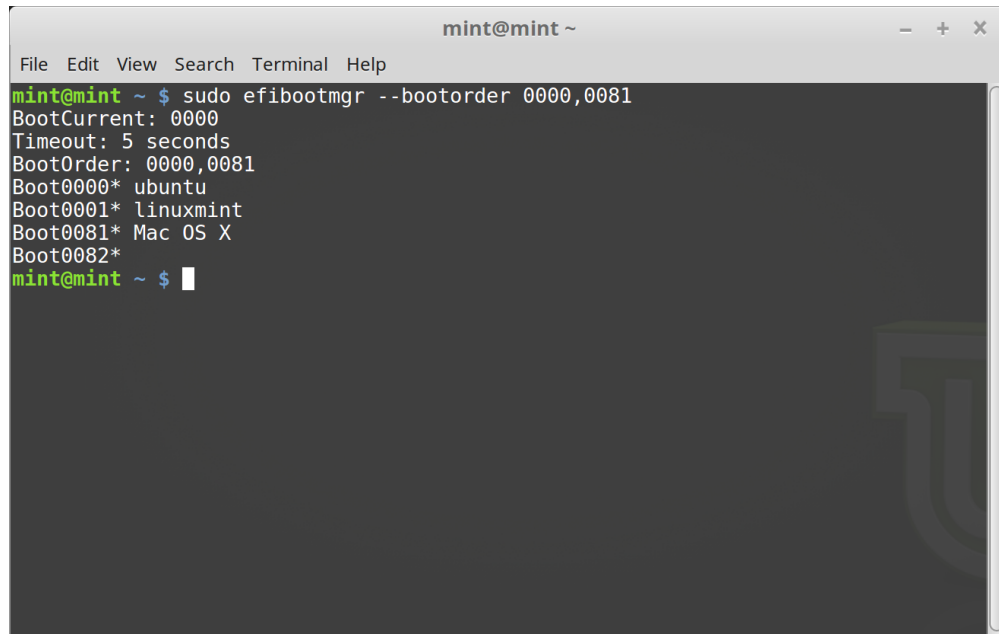
En ĉi-supra ekrankopio estas tri praŝargaj eblecoj:

- ubuntu sur 0000
- linuxmint sur 0001
- Mac OS X sur 0081

La praŝarga ordo estas 0081. Ĉi tio indikas, ke la komputilo nur provas praŝargi Mac OS kaj ne Linukson Minton.

Important: Pro teknikaj kialoj Linukso Minto uzas `ubuntu` kiel sian EFI-paŝargan nomon.

4. Por reperi la praŝargan ordon, tajpu `sudo efibootmgr --bootorder XXXX,YYYY` (kie XXXX kaj YYYY estas la praŝargaj opcioj de la operaciumoj, kiujn vi deziras praŝargi).

A terminal window titled 'mint@mint ~' with a menu bar (File, Edit, View, Search, Terminal, Help). The terminal shows the command 'mint@mint ~ \$ sudo efibootmgr --bootorder 0000,0081' and its output: 'BootCurrent: 0000', 'Timeout: 5 seconds', 'BootOrder: 0000,0081', 'Boot0000* ubuntu', 'Boot0001* linuxmint', 'Boot0081* Mac OS X', and 'Boot0082*'. The prompt returns to 'mint@mint ~ \$'.

En supra ekrankopio `sudo efibootmgr --bootorder 0000,0081` instruas al la komputilo unue provi praŝargi Linukson Minton (ubuntu estas la EFI-praŝarga nomo por Linukso Minto), kaj tiam Mac OS.

5. Restartigu la komputilon.

Note: En supra ekrankopio `0000` estas la unua praŝarga opcio, do la komputilo praŝargas per la Linukso-Minto-grub-menuo. Se grub malsukcesas (aŭ se ĝi estis finita per la `exit`-komando), la komputilo sekvos la praŝargan ordon kaj tiam provos praŝargi `0081`, kio respondas al Mac OS.

Praŝargaj opcioj

Iuj grafikaj kartoj kaj ĉefkartoj ne bone funkcias kun la malfermitkodaj peliloj, kiuj defaŭlte ĉeestas en Linukso Minto.

11.1 Kongrua reĝimo

La plej facila opcio estas elekti kongrua reĝimo (compatibility mode) en la praŝarga menuo de la USB-bastoneto (aŭ lumdisko).

Se tio malsukcesas, tiam provu la praŝargan opcion nomodeset.

11.2 Praŝarga opcio nomodeset

En EFI-reĝimo marku la opcion `Start Linux Mint` kaj tajpu la literon `e` por modifi la praŝargajn opciojn.

Poste anstataŭigu `quiet splash` per `nomodeset` kaj tajpu `F10` por praŝargi la komputilon.

En BIOS-reĝimo marku `Start Linux Mint` kaj enigu `Tab` por modifi la praŝargajn opciojn.

Poste anstataŭigu `quiet splash` per `nomodeset` kaj tajpu `Enter` por praŝargi la komputilon.

Ripetu ĉi tiun operacion post instalado en la grub-praŝarga menuo kaj legu *Peliloj por aparataro* por instali pliajn pelilojn.

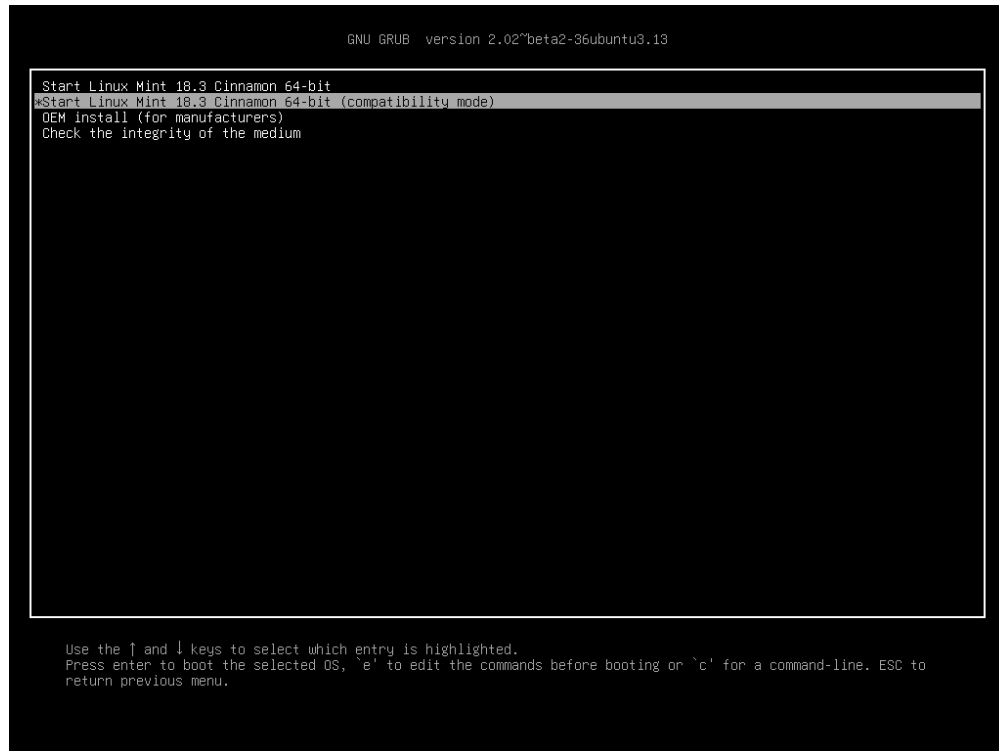
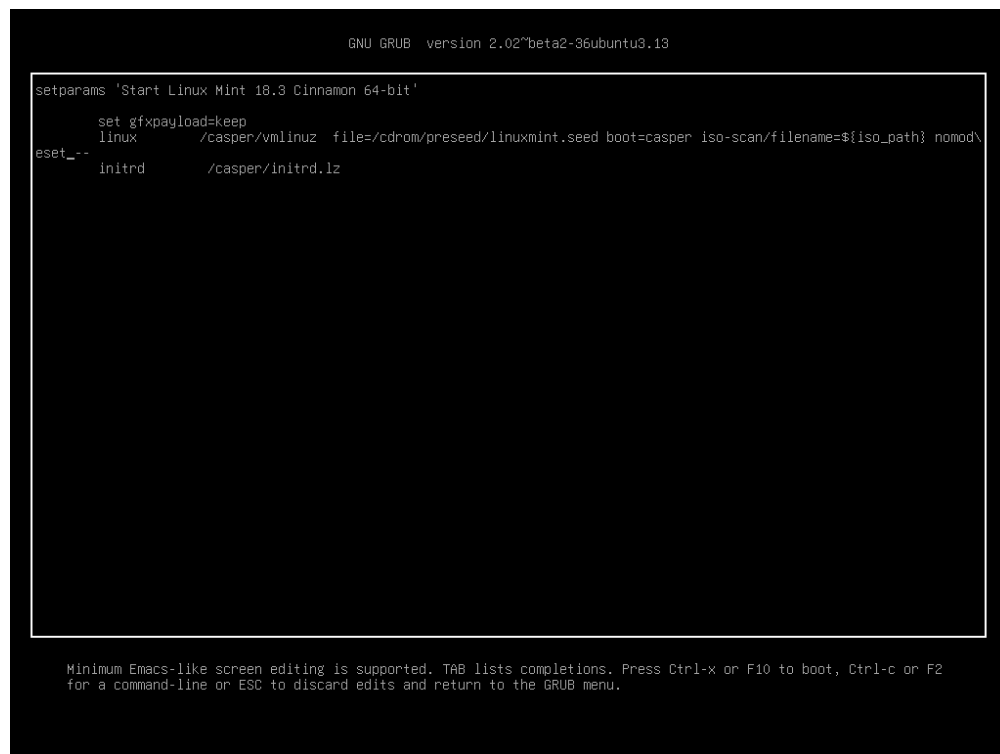

Fig. 1: Grub-menuo (EFI-reĝimo)

Fig. 2: Isolinuks-menuo (BIOS-reĝimo)

11.3 Aliaj praŝargaj opcioj

Se vi ankoraŭ malsukcesas praŝargi, tiam provu unu el jenaj solvoj:

- Provu `nouveau.noaccel=1` anstataŭ `nomodeset`.
- Post instalado uzu *Advanced Options* → *Recovery mode* en la praŝarga menuo kaj poste elektu `resume` (pluigi).

11.4 Instalado pli malnova

Se via komputilo havas kongruajn problemojn rilate la plej novan version de Linukso Minto, tiam instalu antaŭan version el la sama Linukso-Minto-serio.

Ekzemple, se vi malsukcesas instali Linukson Minton 18.3 (kiu havas 4.10-kernon), tiam instalu Linukson Minton 18 (kiu havas 4.4-kernon) kaj promociu al 18.3. (dum kio vi konservos la 4.4-kernon)

Note: La unua versio en ĉiu serio uzas LTS-kernon (LTS = (angle) Long Term Support). Promocio de ĉi tiu versio al la plej nova el la serio ne ŝanĝas la kernon.

12.1 Ĉiam instalu Vindozon unue

Vindozo ne malkovras aliajn operaciumojn kaj ne havas praŝargan menuon. Ĉe sia instalado ĝi superskribas la praŝargan ordon kaj la komputilo tiam praŝargas tuj Vindozon.

Linukso Minto (kaj plej multe da Linuksaj distribuaĵoj) malkovras aliajn operaciumojn kaj konstruas menuon, el kiu vi povas elekti la praŝargotan sistemon.

Tial, se vi deziras elekti inter Vindozon kaj ion alian, estas pli facile kaj rekomendite instali unue Vindozon antaŭ ol instali Linukson Minton.

12.2 Riparu la praŝargan ordon

Se Vindozo superskribas la praŝargan ordon:

1. Startigu Linukson Minton laŭ prova-seanco-reĝimo (per via USB-bastoneto aŭ lumdisko).
2. Malfermu terminalfenestron.
3. To list your partitions, type `lsblk -f` and press **Enter**.

Serĉu la subdiskon, sur kiu Linukso Minto estas instalita. Ĉe plejparto de la sistemoj ĉi tio devus esti la sola `ext4`-subdisko.

En supra ekrankopio:

- `sdb` estas la USB-bastoneto (rekonebla per ties `iso9660`-tipo, kiu respondas al ISO-bildo).
- `sda` estas la fiksita disko.
- `sda4` estas la subdisko sur la `sda`-fiksita disko, kie Linukso Minto estas instalita.

Por listigo de la subdiskaj grandoj, tajpu `lsblk`:

Por listigo de subdiskaj etikedoj, tajpu `blkid`:

```

mint@mint ~
File Edit View Search Terminal Help
mint@mint ~ $ lsblk -f
NAME        FSTYPE LABEL                                UUID                                MOUNTPOINT
sdb          iso9660 Linux Mint 18.3 Cinnamon 64-bit 2017-11-12-14-57-02-00 /cdrom
├─sdb2       vfat   Linux Mint 18.3 Cinnamon 64-bit C8A5-5244
└─sdb1       iso9660 Linux Mint 18.3 Cinnamon 64-bit 2017-11-12-14-57-02-00
sr0
loop0       squashfs
sda
├─sda4       ext4                                ed1df5d4-ab34-4193-ad55-9327d57eec9e
├─sda2       ntfs                                680CDB200CDAE858
├─sda3       swap                                12c3c2ce-6622-4c40-9caf-51aa628279fb [SWAP]
└─sda1       ntfs                                CCF6D57AF6D564EC
System Reserved
mint@mint ~ $

```

```

mint@mint ~
File Edit View Search Terminal Help
mint@mint ~ $ lsblk
NAME        MAJ:MIN RM  SIZE RO TYPE MOUNTPOINT
sdb          8:16   1    7.5G  0 disk /cdrom
├─sdb2       8:18   1    2.3M  0 part
└─sdb1       8:17   1    1.8G  0 part
sr0         11:0    1   1024M  0 rom
loop0       7:0     0    1.7G  1 loop /rofs
sda          8:0     0    1.8T  0 disk
├─sda4       8:4     0    1.3T  0 part
├─sda2       8:2     0   488.3G  0 part
├─sda3       8:3     0    7.5G  0 part [SWAP]
└─sda1       8:1     0    100M  0 part
mint@mint ~ $

```

```

mint@mint ~
File Edit View Search Terminal Help
mint@mint ~ $ blkid
/dev/sda1: LABEL="System Reserved" UUID="CCF6D57AF6D564EC" TYPE="ntfs" PARTUUID="ddd26158-01"
/dev/sda2: UUID="680CDB200CDAE858" TYPE="ntfs" PARTUUID="ddd26158-02"
/dev/sda4: UUID="ed1df5d4-ab34-4193-ad55-9327d57eec9e" TYPE="ext4" PARTUUID="ddd26158-04"
mint@mint ~ $

```


3. Surmetu la Linukso-Minto-subdiskon kaj reinstalumu la grub-menuon per jenaj komandoj:

```
sudo mount /dev/sda4 /mnt  
sudo grub-install --root-directory=/mnt /dev/sda
```

Averto: En la supraj komandoj, anstataŭigu /dev/sda4 kaj /dev/sda per la taŭgaj nomoj de la Linukso-Minto-subdisko kaj la fiksita-disko-aparato.

13.1 Diskoj kaj subdiskoj sub Linukso

Se vi ne estas konata al la Linuksa maniero nomi aparatojn kaj subdiskojn, aŭ al la koncepto pri dosiersistemoj kaj surmetaj punktoj, tiam legu:

- [A beginner's guide to disks and disk partitions in Linux](#)
- [Device Names in Linux](#)
- [Kompreni la Linuksan dosiersistemon \(angle\)](#)

13.2 Aparta subdisko por /hejmo

En Linukso la dosierujo /hejmo estas uzata por konservi datumojn kaj preferojn de la uzanto.

Ĉi tiu dosierujo enhavas unu subdosierujon por ĉiu uzantokonto. Se via uzantonomo estas johano, tiam via hejmo-dosierujo estas /hejmo/johano, viaj elŝutoj troviĝas en /hejmo/johano/elŝutoj, viaj dokumentoj en /hejmo/johano/dokumentoj, viaj Firefox-legosignoj ie en /hejmo/johano/.mozilla ktp.

Donante al /hejmo ĝian propran, apartan subdiskon, vi apartigas la uzantajn datumojn disde la resto de la operaciumo.

La avantaĝo estas, ke vi povas forviŝi la operaciumon kaj anstataŭigi ĝin sen tuŝi la uzantajn datumojn.

Kiam vi instalas Linukson Minton:

1. Atribuu la surmetan punkton / al la subdisko, dediĉita al la operaciumo, kaj igu la instalilon strukturi ĝin.
2. Atribuu la surmetan punkton /hejmo al la subdisko, dediĉita al la datumoj de la uzanto, kaj se ĝi jam enhavas datumojn de la uzanto, zorgu, ke la instalilo **NE ĜIN STRUKTURU**.

Avertio: Ĉi tio ne estas rekomendata al komencantaj uzantoj. Iu ajn misago dum instalado eble forviŝus ĉiujn viajn datumojn. Do ĉiam faru sekurkopiojn, certigu vin elekti la bonajn subdiskojn kaj atente elektu opciojn pri strukturado.

Note: Iu ajn Linukso-Minto-operaciumo postulas ĉirkaŭ 15GB kaj kreskas, kiam vi instalas plian programaron. Se vi povas disponi je la granda, atribuu al ĝi 100GB. Prenu plejparton de la havebla spaco por la hejmo-dosierujo. Uzantaj datumoj (elŝutoj, videoj, bildoj) postulas multe pli da spaco.

Antaŭinstalado de Linukso Minto (OEM-instalado)

En la ISO-praŝarga menuo, `OEM install` estas uzata por antaŭinstali Linukson Minton.

Ĉi tiu opcio utilas por:

- Fabrikantoj kaj vendistoj, kiuj deziras instali Linukson Minton sur komputiloj, kiujn ili vendas al siaj klientoj.
- Personoj, kiuj deziras vendi aŭ doni sian komputilon al alia.

Kiam vi instalas Linukson Minton laŭ OEM-reĝimo, tiam la operaciumo estas instalata kun portempa uzantokonto kaj preparata por la estonta proprulo de la komputilo.

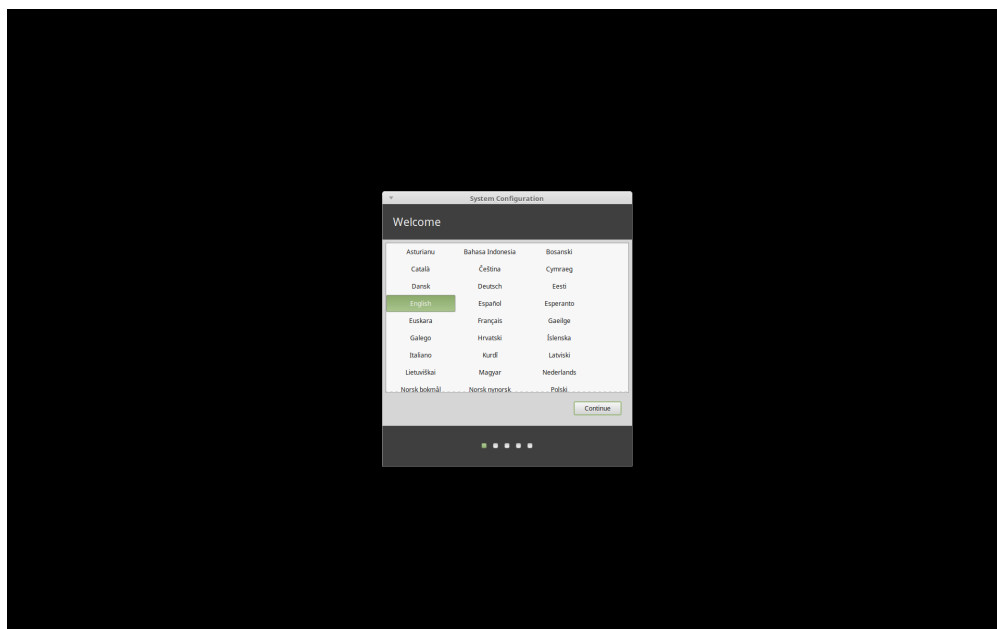
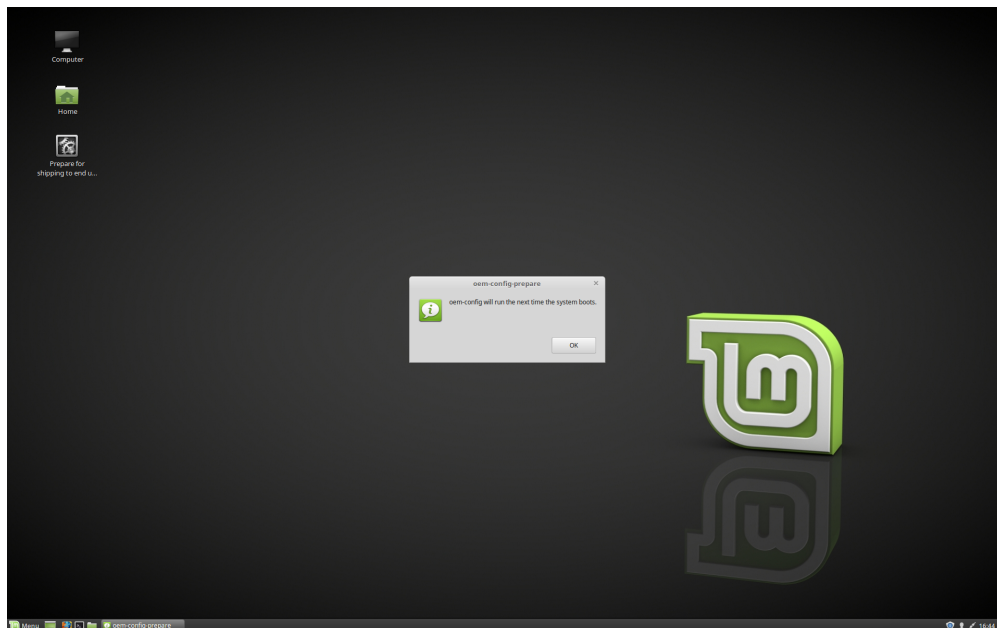
La uzantokonto estas agordata de la nova proprulo.

Por plenumi OEM-instaladon sekvu la subajn paŝojn:

1. Elektu `OEM Install` el la menuo de la USB-bastoneto (aŭ lumbdisko).
2. Lanĉu la instalilon kaj sekvu la instaladajn instrukciojn.
3. Restartigu la komputilon.
4. Ŝanĝu iujn ajn sistemajn agordojn aŭ instalu plian programaron laŭdezire.
5. Kiam pretas, alklaku *Prepari por distribuo al uzanto*, enigu la pasvorton, kiun vi elektis dum instalado, alklaku *Preta* kaj elŝaltu la komputilon.

Kiam la nova proprulo startigos la komputilon jena ekrano aperos:

La nova proprulo elektas sian uzantonomon, pasvorton, klavararanĝon, lingvon, horzonon kaj ĉiujn detalojn, kiuj gravas por krei sian uzantokonton.

ĈAPITRO 15

Kie trovi helpon

Multaj uzantoj ĝojos helpi vin kaj gvidi vin tra la unuaj paŝoj kun Linukso, se vi estos afabla kaj pacienca al ili kaj se vi provizos al ili la informojn, kiujn ili bezonas por kompreni viajn problemojn.

15.1 La forumoj

La plej bona loko por trovi helpon estas ĉe la [Linukso-Minto-forumoj](#).

Hint: Traserĉu la forumojn antaŭ ol demandi ion, eble iu alia jam starigis la saman demandon.

15.2 The chat rooms

Another great place to find help is in the [Chat Rooms](#).

Hint: Multaj uzantoj estas konektitaj al tiu babilejo, sed rigardas ĝin nur fojfoje. Pacienca post starigo de demando. Ne ripetu ĝin kaj restu konektite ĝis kiam vi ricevos respondon. Fojfoje nur post kelkaj horoj iu vidos vian demandon kaj respondos al vi. Ne forlasu la babilejon post kelkaj minutoj. Tio estas frustranta al vi, sed ankaŭ al aliaj, kiuj vidos vian demandon pli malfrue kaj ne kapablos respondi, ĉar vi jam foriris.

15.3 Komunumaj rimedoj

La [sekcio pri manlibroj](#) utilas por trovi diversajn manlibrojn pri Linukso Minto.

La [datumbazo pri aparataro](#) utilas por trovi kongruan aparataron.

15.4 Lokaj komunumoj

Por trovi helpon en via lingvo, uzu la [Lokaj Komunumoj](#).